

این متن از سایت دانشنامه حوزوی "ویکی فقه" اخذ شده است.
برای آشنایی و استفاده بیشتر به نشانی www.wikifeqh.ir مراجعه فرمایید.

شهادت

برای دیگر کاربردها، [شهادت \(ابهام‌زدایی\)](#) را ببینید.

[شهادت](#) به معنای جان باختن در راه خدا، بهترین راه [ملاقف](#) با پروردگار است.

فهرست مندرجات

- [۱ - معنای شهادت](#)
- [۲ - وجه تسمیه شهید](#)
- [۳ - واژه شهید در قرآن و روایت](#)
- [۴ - ویژگی شهید](#)
- [۵ - جایگاه شهادت نزد شیعیان](#)
- [۶ - منزلت شهید در قرآن](#)
- [۷ - پانویس](#)
- [۸ - منبع](#)

۱ - معنای شهادت

واژه «شهادت» به معنای [حضور](#) همراه [مشاهده](#) است که این حضور یا به [بَصَر](#) است و یا به [بصیرت](#). در اصطلاح [دینی](#)، شهادت آن است که انمی به راه خداوند و در [جهاد](#) با دشمنان [خداوند](#) جان بآزد.

۲ - وجه تسمیه شهید

اینکه چرا چنین کسی را «شهید» می‌نامند، یا برای این است که پس از [شهادت](#)، [فرشتگان](#) بر بالین، فرشتگان بر بالین او حضور می‌یابند و یا به این است که روح شهید پس از شهادت به محضر پروردگار مشرف می‌شود.
^[۱] کشف، ج ۱، ص ۷۳۹.

۳ - واژه شهید در قرآن و روایت

در قرآن کریم هیچ‌گاه واژه «[شهید](#)» به معنای اصطلاحی‌اش نیامده است. قرآن برای اشاره به شهید، از تعبیراتی همچون «[قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ](#)» سود برده است. اما واژه شهید با معنای اصطلاحی‌اش، در احادیث رسول خدا (ص) و امامان معصوم (ع)، فراوان به کار رفته است.
^[۲] مجموعه آثار استاد مطهری، ج ۲، ص ۴۵۴.

[مصدق حقیقی شهادت](#)، کشته شدن در معرکه جهاد با دشمن [دین](#) است؛ اما در [روایت](#) آمده است که جان باختن در برخی حالات دیگر نیز [اجر](#) و [ارج](#) شهادت دارد؛ مثلاً کسی که به حال دوستی و [حب آل محمد](#) (ص) از دنیا برود، یا کسی که در حال دفاع از جان، مال یا [ناموس](#) خویش کشته شود، اجر شهید می‌بَرد.

^[۳] میزان الحکمة، ج ۲، ص ۱۵۱۶ و ۱۵۱۷.

۴ - ویژگی شهید

شهید، آگاهانه و خالصانه، حق را یاری می‌کند و به باطل هجوم می‌برد و جان خویش را به مخاطره می‌اندازد و از این رو، شهادت را مرگ با عزت یا شرافتمندانه‌ترین مرگ دانسته اند.

۵ - جایگاه شهادت نزد شیعیان

شهادت در مذهب شیعیان جایگاهی بس والا دارد.

بازده ا **ملم معصوم** شیعه (ع) همگی به گونه‌ای شهید شده و هیچ یک با مرگ طبیعی از دنیا نرفته اند

[۴] بحار الانوار، ج ۲۷، ص ۲۱۷.

امام نخست شیعیان، حضرت علی بن ابیطالب (ع) چون هنگامه شهادتش فرا می‌رسد، می‌فرماید: «به خدای کعبه که رستگار شدم!»

[۵] بحار الانوار، ج ۴۲، ص ۲۳۹.

و از قلب مشهور امام حسین (ع)، «سید الشهداء» است. این نشان از ارجی است که شیعیان بر شهادت می‌نهند. در نظرگاه شیعه، شهیدان در آن جهان مقاماتی بس والا دارند. آنان همان دم که جان می‌بازند، از همه گناهان پاک می‌گردند

[۶] تفسیر نور الثقلین، ج ۱، ص ۵۱۷.

۶ - منزلت شهید در قرآن

در قرآن نیز به **صراحت** از منزلت ویژه شهیدان یاد شده و آمده است که آنان نزد پروردگارشان به سر می‌برند و روزی می‌خورند

[۷] آل عمران/سوره ۳، آیه ۱۶۹.

حق شفاعت بعد از پاکان و امامی همچون پیامبران و عالمان، به شهیدان نیز رسیده است و بنابراین، آنان می‌توانند از دیگران پیش خداوند متعال شفاعت کنند

[۸] بحار الانوار، ج ۱۰۰، ص ۱۲.

از ویژگی‌های شهیدان این است که بدن آنان- اگر در **معرکه جهاد** زخم خورند و همانجا جان بازند- نیازمند **غسل** و **کفن** نیست و بدن شهید در چنین حالتی، پاک است.

۷ - باتویس

۱. ↑ کشفاف، ج ۱، ص ۷۳۹.

۲. ↑ مجموعه آثار استاد مطهری، ج ۲، ص ۴۵۴.

۳. ↑ میزان الحکمة، ج ۲، ص ۱۵۱۶ و ۱۵۱۷.

۴. ↑ بحار الانوار، ج ۲۷، ص ۲۱۷.

۵. ↑ بحار الانوار، ج ۴۲، ص ۲۳۹.

۶. ↑ تفسیر نور الثقلین، ج ۱، ص ۵۱۷.

۷. ↑ آل عمران/سوره ۳، آیه ۱۶۹.

۸. ↑ بحار الانوار، ج ۱۰۰، ص ۱۲.

۸ - منبع

بژوهشکده تحقیقات اسلامی، فرهنگ شیعه، انتشارات زمزم هدایت، ص ۳۱۵-۳۱۷.

رده‌های این صفحه: **جهاد** | **شهادت** | **فقه**